

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

BEZOEKADRES
Randwycksingel 22
6229 EE Maastricht

Aan de leden van de gemeenteraad,

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Antwoord motie "Onderzoek uitstroomregeling
ter voorkoming van armoedeval"
PORTEFEUILLEHOUDER
Wethouder Hoenderkamp

DATUM
8 oktober 2026
Verzonden: 08-10-2026

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2026.03192

Geachte leden van de gemeenteraad,

Aanleiding

Op 23 september 2025 heeft uw raad de motie [Onderzoek uitstroomregeling ter voorkoming van armoedeval](#) aangenomen. De motie verzoekt het college om:

1. te onderzoeken of een uitstroomregeling in Maastricht breder ingevoerd kan worden;
2. de gemeenteraad te informeren over de effecten van de huidige ondersteuningsregelingen op de uitstroom naar werk en het voorkomen van de armoedeval.

Met deze raadsinformatiebrief geef ik invulling aan dat verzoek. Allereerst licht deze brief toe wat onder de armoedeval wordt verstaan. Vervolgens ga ik in op de effecten van de huidige landelijke en gemeentelijke ondersteuningsregelingen op het voorkomen van de armoedeval. Daarna beschrijft deze brief welke maatregelen Maastricht op dit moment inzet om het risico op een armoedeval te beperken. Aansluitend ga ik in op de vraag of een uitstroomregeling in de vorm van een uitstroompremie daarvoor een passend instrument is. Tot slot geef ik een expliciet antwoord op uw verzoeken.

Wat is de armoedeval?

Een armoedeval ontstaat wanneer een huishouden bij een hoger inkomen onder de streep minder overhoudt dan bij een lager inkomen, doordat het recht op inkomensondersteunende (lokale en/of landelijke) regelingen geheel of gedeeltelijk vervalt zodra het inkomen stijgt.

Binnen dit begrip onderscheiden wij twee vormen. De eerste is de uitstroomval: de situatie waarin iemand vanuit een uitkering uitstroomt naar betaald werk, maar er financieel op achteruitgaat doordat ondersteunende regelingen wegvallen. De tweede is de doorstroomval: de situatie waarin iemand al werkt en meer uren gaat werken of een hoger inkomen ontvangt, maar door het wegvallen van regelingen per saldo minder overhoudt. Beide situaties kunnen een belemmering vormen voor de stap naar werk of voor verdere groei op de arbeidsmarkt.

DATUM
8 oktober 2026

Inkomensgrenzen

Veel lokale en landelijke ondersteuningsregelingen kennen een doelgroep afbakening op basis van inkomen. Hiervoor wordt meestal een percentage van de bijstandsnorm gehanteerd. Binnen de gemeente Maastricht zijn de inkomensgrenzen van 100%, 110%, 120% en 130% van de bijstandsnorm het meest gebruikelijk. In de onderstaande tabel is weergegeven welk netto inkomen hoort bij deze inkomensniveaus.

Totaal inkomen	2026			
Vrije bestedingsruimte in euro's per maand, per leefsituatie.	Inkomensgrens t.o.v. bijstandsnorm			
	100%	110%	120%	130%
Alleenstaande vanaf 21 jaar tot AOW-leeftijd	€ 1.419	€ 1.561	€ 1.703	€ 1.845
Getrouwd of daarmee gelijkgesteld vanaf 18 jaar tot AOW.	€ 2.027	€ 2.231	€ 2.433	€ 2.636

* bedragen bestaan uit netto ontvangsten, inclusief 5% vakantiegeld.

Effect huidige ondersteuningsregelingen op voorkomen armoedeval

In 2024 heeft het Nibud in opdracht van de gemeente Maastricht een Minima-effectrapportage (MER) opgesteld. In deze rapportage is voor verschillende inkomensgrenzen inzichtelijk gemaakt wat het effect is van landelijke en gemeentelijke regelingen op de financiële positie, ook wel de vrije bestedingsruimte, van inwoners met een laag inkomen. Daarbij zijn ook eventuele armoedevallen in beeld gebracht. Deze rapportage is in november 2024 met uw raad besproken. Naar aanleiding van het beleidskader armoede en schulden 'We zien je', dat door uw raad in september 2025 is [vastgesteld](#), is het Nibud gevraagd om jaarlijks een MER voor Maastricht op te stellen. Met ingang van de begroting 2027 wordt het financiële effect van de ondersteuningsregelingen, zoals berekend door het Nibud, jaarlijks opgenomen in de begroting.

De resultaten van het onderzoek van de MER uit 2025 en de MER van 2026 staan hieronder in het tabel weergegeven. In de tabel staan voor 3 hoofdtypen huishoudens uitgewerkt wat zij per maand vrij te besteden hebben wanneer hun gezamenlijke inkomens een bepaalde inkomensgrens ten opzichte van de bijstandsnorm. Hieruit blijkt dat de uitstroom van de bijstand (100%) naar een iets hoger inkomen (110%) niet gepaard gaat met een uitstroomval. We kunnen wel concluderen dat deze stap naar een hogere inkomensgrens niet leidt tot meer bestedingsruimte. De doorstroom naar hogere inkomensgrenzen leiden daadwerkelijk tot een grotere bestedingsruimte en hier is dus geen sprake van een doorstroomval.

DATUM
8 oktober 2026

Financiële effect armoederegelingen	2025			
Vrije bestedingsruimte in euro's per maand, per type huishouden (energielabel A/energielabel E)	Inkomensgrens t.o.v. bijstandsnorm			
	100%	110%	120%	130%
Alleenstaande tot AOW-leeftijd	150	153	262	391
	/	/	/	/
	126	129	238	367
Paar met 2 kinderen (8 en 13 jaar)	387	393	456	466
	/	/	/	/
	369	375	438	448
Alleenstaande vanaf AOW-leeftijd met zorg	252	299	333	428
	/	/	/	/
	226	273	307	402
	2026			
Vrije bestedingsruimte in euro's per maand, per type huishouden (energielabel A/energielabel E)	Inkomensgrens t.o.v. bijstandsnorm			
	100%	110%	120%	130%
Alleenstaande tot AOW-leeftijd	190	192	300	435
	/	/	/	/
	166	168	276	411
Paar met 2 kinderen (8 en 13 jaar)	483	488	528	533
	/	/	/	/
	464	469	509	514
Alleenstaande vanaf AOW-leeftijd met zorg	315	369	372	468
	/	/	/	/
	289	343	346	442

Huidige maatregelen ter voorkoming armoedeval

Maastricht heeft nadrukkelijk oog voor het risico op armoedeval. De gemeente beperkt dit risico onder meer door de inzet van Financial Coaches en door binnen het gemeentelijk minimabeleid verschillende inkomensgrenzen te hanteren.

Financial coaches

Sinds september 2024 loopt de pilot Financial Coach. Financial Coaches ondersteunen inwoners onder meer bij administratie, schulden, inkomensstabilisatie en het aanvragen van toeslagen en regelingen. Daarmee helpen zij niet alleen om non-gebruik van voorzieningen te beperken, maar ook om inwoners inzicht te geven in de mogelijke financiële gevolgen van het aanvaarden van werk of het uitbreiden van werk. Dit draagt bij aan een zorgvuldige stap richting werk of verdere participatie. Zie de [raadsinformatiebrief 'Evaluatie inzet Financial Coaches'](#) van 15 december 2025 voor meer informatie.

Per 17 juni 2026 zijn 349 inwoners uit Maastricht aangemeld bij de Financial Coaches, ook hebben 127 inwoners deelgenomen aan groepsbijeenkomsten. Van deze groepen zijn vervolgens 14 inwoners doorgestroomd naar individuele ondersteuning, waarmee het totaal aantal inwoners dat individueel is ondersteund, uitkomt op 236. In totaal zijn 379 hulpvragen geregistreerd, waarvan 46 betrekking hebben op re-integratie en financiële gevolgen. Dat is circa 12,1% van het totaal aantal hulpvragen.

DATUM
8 oktober 2026

Financial Coaches signaleren dat naast financiële overwegingen ook andere factoren een rol spelen bij de stap naar werk. Het gaat bijvoorbeeld om veranderingen in het dagelijks leven, de verdeling van tijd tussen werk en zorgtaken en het vertrouwen in eigen kunnen, onder meer bij het aankunnen van werk en het functioneren binnen een werkomgeving. Financial Coaches besteden daarom niet alleen aandacht aan financiële gevolgen, maar ook aan het versterken van het vertrouwen en het handelingsperspectief van inwoners.

Gedifferentieerde inkomensgrenzen

Binnen het gemeentelijk armoedebelief wordt niet voor alle regelingen dezelfde inkomensgrens gehanteerd. Voor sommige regelingen geldt een grens van 100% van de bijstandsnorm, voor andere regelingen 110%, en in enkele gevallen een hoger percentage.

Deze inrichting is bewust gekozen. Het hanteren van verschillende inkomensgrenzen draagt eraan bij dat ondersteuningsregelingen niet abrupt wegvallen en helpt daarmee een armoedeval te voorkomen.

Uitstroomregeling

Uw raad heeft specifiek gevraagd te onderzoeken of een uitstroomregeling in Maastricht breder ingevoerd kan worden. De Participatiewet biedt gemeenten de mogelijkheid een uitstroompremie, ook wel stimuleringspremie genoemd, toe te kennen aan inwoners met een Participatiewetuitkering, voor zover dit naar het oordeel van het college bijdraagt aan de arbeidsinschakeling. Een dergelijke premie is bedoeld als stimulans en waardering voor de stap naar werk en voor het behouden daarvan, ook wel duurzame uitstroom uit de bijstand genoemd. Het is geen instrument dat is ontworpen om een armoedeval te voorkomen.

Daar komt bij dat een uitstroompremie een incidentele uitkering betreft. De premie kan een- of tweemaal worden uitgekeerd. Daarmee is zij niet een geëigend instrument om structurele effecten van inkomensveranderingen en het wegvallen van regelingen op te vangen. Ook vanuit dat perspectief ziet het college onvoldoende aanleiding om een uitstroompremie in te voeren met het oog op het voorkomen van armoedeval.

Op dit moment is er geen beleid vormgegeven rondom een uitstroomregeling. De mogelijkheid van een uitstroomregeling wordt meegenomen bij de herziening van de re-integratieverordening en wordt separaat opgepakt. Een eventuele regeling zal integraal worden afgewogen binnen de kaders van het re-integratiebeleid en de daarbij behorende financiële en uitvoeringsmatige consequenties.

Conclusie en beantwoording motie

Het college komt op basis van de beschikbare gegevens tot de conclusie dat zich voor de hoofdtypen huishoudens technisch gezien geen uitstroomval of doorstroomval voordoet, maar dat de stap van 100% naar 110% niet gepaard gaat met meer vrije bestedingsruimte voor de verschillende huishoudens. De huidige landelijke en gemeentelijke ondersteuningsregelingen, in combinatie met het hanteren van verschillende inkomensgrenzen binnen het gemeentelijk armoedebelief, draagt eraan bij dat het risico op een armoedeval wordt beperkt. Daarnaast ondersteunt de gemeente inwoners bij de stap naar werk en een hoger inkomen sinds kort door middel van de inzet van Financial Coaches. Het college blijft de effecten van landelijke en lokale ondersteuningsregelingen volgen en zal uw raad hierover periodiek blijven informeren via de P&C-cyclus.

DATUM
8 oktober 2026

In antwoord op het eerste deel van de motie concludeert het college daarom dat de wettelijke mogelijkheid om een uitstroomregeling in te zetten is onderzocht, maar dat het op basis van doel, aard en verwacht effect geen aanleiding ziet om een uitstroomregeling in te voeren ter voorkoming van een armoedeval. Een uitstroompremie is primair bedoeld als stimulans voor arbeidsinschakeling en niet als instrument om een armoedeval te voorkomen. Het college zet primair in op de inzet van de financial coaches om inwoners met een Participatiewetuitkering te ondersteunen bij het maken van de stap naar werk. Het college zal de uitstroompremie meenemen in de ontwikkeling van de re-integratieverordening die in 2027 aan uw raad zal worden voorgelegd.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i.,

De Burgemeester,

G.G.H.M. Haanen

W.A.G. Hillenaar